

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Щодо методів терапії, то у клініці застосовують два методи терапії – консервативне лікування та оперативне видалення матки. Консервативну терапію проводили із застосуванням простанландинів, антибіотикотерапії, катозалу та реополіглюкіну. Схема такої терапії становила дев'ять діб. Нами було проліковано 72 суки різних порід. У 28 (38,9 %) була закрита форма піометри, а у 44 (61,1 %) – відкрита. Після курсу терапії у першій групі одужало 11 (39,3 %) тварин, а у другій 32 (72,7 %). Усім сукам, які не одужали, за згодою їх господарів, було проведено оваріогістероектомію.

Отже, у випадках коли консервативні методи терапії сук за піометри є не ефективними та прояву рецидивів, доцільним є оперативне втручання з застосуванням оваріогістероектомії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Склярів П.М., П'ятибрат В.В. Діагностичні аспекти піометри сук (оглядова інформація). *Науковий вісник ветеринарної медицини*, 2021. № 2. С. 18–36.
2. Євтух Л.Г., Заруцька Д.В. Моніторинг прояву піометри у собак (сук). Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: *матеріали 5-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.*, 20–21 жовт. 2021 р. Полтава: ПДАУ, 2021. С. 52–53.
3. Бойко Н.С., Куліда М.А. Піометра дрібних домашніх тварин. Сучасні тенденції ветеринарної освіти та науки: *тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю факультету ветеринарної медицини*. К.: НУБіП, 2019. С. 34–35.
4. Т.В. Ізотова, І.В. Рижих, Л.В. Корейба, М.І. Гаращук. Родові та післяродові ускладнення у самиць м'ясоїдних. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: *матеріали III Всеукраїнськ. наук.-практ. Інтернет-конф., присвяч. 25-річчю заснування каф. терапії ім. проф. П. І. Локеса (Полтава, 27-28 листоп. 2019 р.)*. Полтавська державна аграрна академія. 2019. С. 45–47.
5. П'ятибрат В.В., Склярів П.М. Вікова та породна залежність сук за піометри. *World science: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. P. 345–346.

УДК 636.2.09:618.11-006:616-08

ЩИПСЬКА Л.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КІСТОЗИ У КОРІВ

Дослідження проводилися на коровах голштинської породи, що мали порушення функції репродуктивної системи. Виявлено, що поширення фолікулярних кіст становить близько 9,3 %. Встановлено, що застосування гормональних препаратів коровам із фолікулярними кістами яєчників є доцільним та забезпечує їх високу терапевтичну ефективність.

Ключові слова: кісти, корови, сурфагон, ензапрост, осіменіння, тільність

Згідно сучасних літературних джерел кісти яєчників частіше виникають за умов порушень секреції лютеїнізуючого гормону на час еструсу, як результат неадекватної дії гіпоталамо-гіпофізарної системи на дії естрогенової стимуляції через дію зворотного зв'язку. Чинники, які спонукають до утворення кіст яєчників, частіше мають поліетіологічне походження [1–3]. Питанням вивчення акушерських та гінекологічних патологій присвятили свої праці багато вітчизняних та закордонних дослідників [4, 5], але кістозні патології яєчників та методи їх терапії вивчені недостатньо.

Метою нашої роботи було вивчити поширення кіст яєчників у корів та удосконалити діагностичні критерії та лікувально-профілактичні заходи.

Аналізуючи отримані нами результати під час діагностичних досліджень 2022–2024 рр. неплідних корів встановили, що частота утворення кіст яєчників у різні сезони року, в середньому складали 9,3 % від усіх корів маточного поголів'я (табл. 1). Проте, щодо

сезонності, то нами не виявлено достовірної різниці. Ці показники складали від 9,9 % влітку та 8,6 % восени. Взимку та навесні кісти діагностували у 9,3 % та 9,5 % корів відповідно.

Таблиця 1 – Частота виявлення кіст яєчників у корів впродовж 2022–2024 рр., n=926

Пора року	Дослідження корів (гол.)	Виявлено кіст яєчників (гол.)	%
Зима	192	18	9,3
Весна	241	23	9,5
Літо	261	26	9,9
Осінь	232	20	8,6
Разом	926	87	9,3

Всі корови, у яких діагностували кісти, були неплідними, а період лактації у них становив від 30 до 120 і більше днів після отелення, та вони мали пік лактації, що могло спонукати до прояву перших неповноцінних циклів після отелення під впливом чисельних ендо- та екзогенних чинників (табл. 2).

Таблиця 2 – Період від отелення до діагностики оваріальних кіст у корів, n=926

Виявлено кіст після отелу (днів)	Досліджено корів (гол.)	Виявлено корів з кістами	%
30–60	190	11	5,8
61–120	452	62	13,7
121 і більше	284	14	4,9
Разом	926	87	9,3

Примітка: $P \leq 0,01$.

З одержаних нами результатів досліджень ми бачимо, що у 13,7 % корів кісти діагностували на період від 61 до 120 днів після отелу, у той час, як з 30 до 60 днів виявили 5,8 % корів з оваріальними кістодами, а 121 і більше днів – 4,9 % відповідно.

Нами було сформовано дві групи корів, за принципом аналогів, із фолікулярними кістами по 17 корів у кожній групі. Коровам першої групи, у перший день терапії, внутрішньом'язово вводили сурфагон 5 мл та інтравіт 10 мл та – другий, третій, четвертий, п'ятий день знову сурфагон 5 мл. По мірі прояву тічки самок осіменяли. У другій групі корів лікували за схемою: нульовий день 2 мл овареліну, дев'ятий та двадцятий день по 5 мл ензапросту. У період з 21 по 25 день виявляли охоту та осіменяли. Результати ефективності терапії наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 – Ефективність терапії корів за фолікулярних кіст

Групи тварин	К-ть тварин у групі	Проявили статево циклічність та були осіменені		Стали тільними	
		п	%	п	%
Перша	17	9	52,9	6	35,3
Друга	17	14	82,3**	10	58,8**

Примітка: $P \leq 0,01$.

У першій групі 9 (52,9 %) корів проявили стадію збудження статевого циклу, а 6 (35,3 %) стали тільними. У другій групі 14 (82,3 %) корів реалізували показники репродуктивного потенціалу, а 10 (58,8 %) із 17 стали тільними. Отже застосування гормональних методів терапії корів за фолікулярних кіст є ефективним та дозволяє покращувати показники відтворення у корів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Красівський А.Й., Травецький М.О., Осмола В.В., Рошка Ф.Г. Причини анафродизії у високопродуктивних корів. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицина»*. 2016. Вип. 6 (38). С. 208–213.
2. Borş S.I., & Borş A. Ovarian cysts, an anovulatory condition in dairy cattle. *The Journal of veterinary medical science*. 2020. №82(10). P. 1515–1522. <https://doi.org/10.1292/jvms.20-0381>
3. Selected Metabolic and Hormonal Profiles during Maintenance of Spontaneous Ovarian Cysts in Dairy Cows.[Probo M., Comin A., Cairoli F., Faustini M., Kindahl H., De Amicis I., Veronesi M.C.]. *Reprod. Dom. Anim.* 2016. № 46. P. 448–454.
4. Naglis G. Prevalence, diagnostics and treatment of ovarian follicular cysts in dairy cows. *Trakia Journal of Sciences*. 2019. №17. P. 353–357. 10.15547/tjs.2019.04.010.
5. Власенко С.А. Патогенетичні механізми порушень репродуктивної функції у високопродуктивних корів за гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців : автореф. дис. ... д-ра вет. наук : 16.00.05 : 16.00.07 133 / Світлана Анатоліївна Власенко. Білоцерків. нац. аграр. ун-т. Біла Церква, 2017. 41 с.

УДК 636.2.09:618.19-002:616-08

БАЛАН В.О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ГНІЙНО-КАТАРАЛЬНОГО МАСТИТУ

Проведено диференційну діагностику форм маститу у корів та запропоновані методи їх терапії із застосуванням айнілу у комплексі з 1,5 % розчином новокаїну, мастилексом, та – препаратом мастіет-форте.

Ключові слова: корови, мастит, новокаїн, айніл, мастіет-форте, мастилекс.

Розвиток галузі молочного скотарства значною мірою гальмується через різні поліетіологічні хвороби, серед яких одну із перших позицій займає мастит [1-4]. За мету роботи ми обрали: вивчити поширення запалення молочної залози та апробувати нові методи терапії корів. Робота виконувалася в умовах молочно-товарної ферми ПСП «Нападівське» Калинівського району Вінницької області. Вивчаючи причини та поширення маститу у корів господарства, встановили, що причинами є порушення санітарно-гігієнічних умов щодо утримання та експлуатації корів. Дані щодо захворюваності корів залежно від пори року наведено на рис. 1.

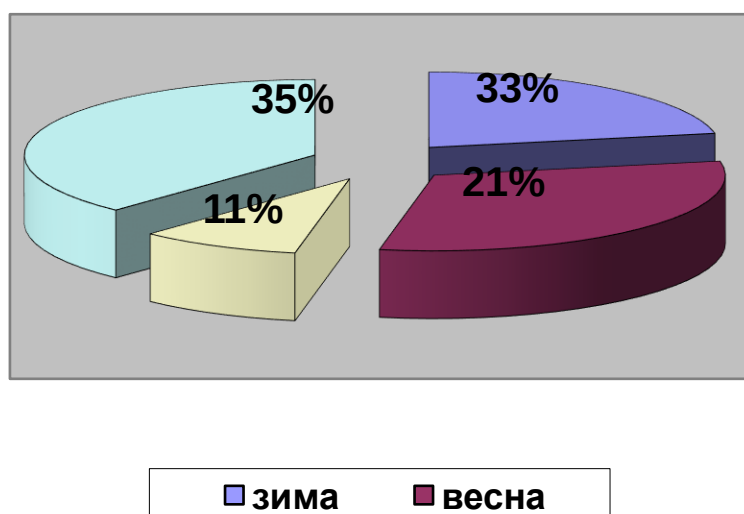

Рис. 1. Захворюваність корів у різні пори року.

Як бачимо з рисунка 1, частіше захворювання діагностували у осінній 33,0 % та